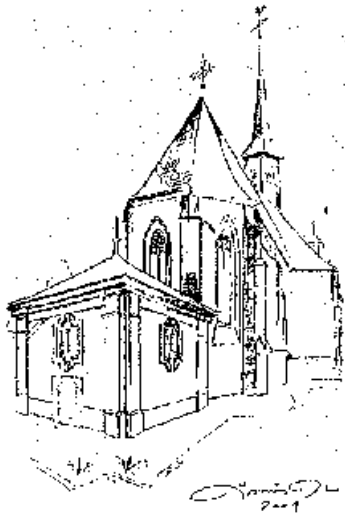

S Z E M L E

A németországi DIE RHEINPFALZ című lap 2001 június 6-án megjelent 129. számában egész oldalas cikkben számol be *Ürmös Péter* grafikusművésznünk Deidesheimben rendezett kiállításáról. (Az eseményről előző számunkban adtunk hírt.) Az írás részletesen elemzi a tárlaton látott akvarelleket, kiemelve közülük a város műemlékeit ábrázoló lapokat. Ugyanakkor "Álomvilág"-nak nevezi a művész rézkarcainak, litográfiáinak témaválasztását. Ex libriseiről szólva idézi a kiállítást kísérő kiadványt, mely szerint a művész hazája egyik vezető exlibris-művésze.

Ürmös Péter
rézkarca,
C2

sokat segített több dél-amerikai és ázsiai ország gazdasági talpraállításában. A Bethlen Gábor Könyvkiadó gondozásában 1990-ben jelent meg *80 év a Föld körül* című önéletrajza. Az élvezetes stílusban megírt kötet nem tartozik a kisgrafika irodalmába. Egy ott említett esemény miatt azonban meg kell emlékeznünk róla. Gyermekkorai élményei között (a 18. oldalon) megemlíti a szerző, hogy az első világháborút követő nyomorgó időkben szüleinek sikerült őt feljuttatni egy Svájcba induló u.n. gyermekvonatra. (Ismeretes, hogy ezidőben Hollandia és Svájc sok kiéhezett magyar gyermek feltáplálását vállalta.) Svájcban egy *Irlet* nevű protestáns pap vette őt pártfogásába és viselte gondját felejtethetetlen szívéllyességgel, egész svájci tartózkodása alatt. "*Pastor Irlet*" a svájci gyermek-akció vezetője az édesapja volt *Ruth Irlet* néhai svájci kisgrafika-gyűjtőnek, aki ugyancsak nagy barátja volt Magyarországnak. Többször járt hazánkban, tanulta is a magyar nyelvet. Mindkettőjükéről lapunk 1999/3. számában emlékeztünk meg, így örömmel nyugtázzuk, hogy irántunk való rokonszenvük más helyen is szóba került, maradandó emléket hagyva róluk az utókor számára is.

A Japánból érkezett THE NIPPON EXLIBRIS ASSOCIATION NEWSLETTER 117. számában arról olvastunk, hogy 2001. júniusban 86 éves korában elhunyt *Yoneiro Sato*, az ország legidősebb fametsző művésze. Egy másik hír arról szól, hogy Japánba tett utazása során *Ivan Panenka* kellemes délutánt töltött el neves exlibris-művészek és gyűjtők társaságában. Ennek során nagy tetszéssel fogadták ismertetését a jelenkori szlovák ex librisről. A jelenlevők csupán azt sajnálták, hogy vendégük kevés szlovákiai csereanyaggal rendelkezett.

Az ausztriai Pettenbach-ban található SCHRIFT UND HEIMAT-MUSEUM gyakran rendez exlibris-kiállításokat is. 2001-ben ilyen kiállítás nyílt meg *Tranquillo Marangoni* olasz grafikus fametszeteiből. Az esemény meghívója a művészt úgy jellemzi, hogy ő korunk Itáliájának jelentős fametszője, Mariaelisa Leboroni (Perugia), Cristiano Beccalotto (Milano) és Furio de Denaro (Trieszt) mellett. Marangoni 1912-ben született Pozzulo del Friuli-ban és 1992-ben hunyt el Genovában. Munkássága hazánkban is ismert, megbecsült. Emlékezésül reá egy ex librisét közöljük.

Tranquillo Marangoni
fametszete, X

A dán gyűjtők EXLIBRIS NYT c. lapjának 2001/3. számában *Klaus Rödel* arról tudósít, hogy a neves gyűjtő, könyvkiadó és lapszerkesztő *Helmer Fogedgaard* a gyűjteményét a Frederikshavnban működő dán Exlibris Alapítványnak ajánlódta. Ennek során 80.000 ex libris és mintegy 2.000 darab kisgrafikai szakkönyv került köztulajdonba. A nagylelkű adományt később még 3.000 darab művészeti tárgyú szakkönyv is követte.

Ebben a számban 3 különböző nyelven jelentették meg a Dániában 2002-ben rendezendő nemzetközi kongresszus részvételi feltételeit. Ezt lapunk más helyén közöljük.

A szlovéniai gyűjtők OBVESTILA c. lapjának 148. száma figyelemre méltó magyar vonatkozást tartalmaz: a címlapon a nemrég elhunyt *Várkonyi Károly* fametszete látható. Az 1953-as keltezésű grafika Petrovics Sándorné nevére készült és azon Fekete István kedvelt állatregényeinek szereplői: a gólya, a vidra, stb. egy csoportban láthatók.

A hollandiai EXLIBRISWERELD 2001. évi őszi száma (44. évf. 3. sz.) *Jos van Waterschoot* terjedelmes cikkét közli a szöveges ex librisekről. Az illusztris szerző 15 kép bemutatásával elemzi ezeket a rendhagyó lapokat, melyeken az ábra mellett versek, hosszabb idézetek, sőt zeneművek kottarészletei is szerepelnek. A lap mellékletét képező őszi grafikai árverési tájékoztatójuk 159 tételben, különböző nemzetiségű kisgrafikai csomagot kínál megvételre. Két magyar művész neve is szerepel az ajánlatok között: Bordás Ferenc 9 fametszetű ex librise 10 Gulden és Gál Ferenc 3 rézmetszete 15 Gulden kikiáltási árral.

Kárász Artúr, a Nemzeti Bank egykori parasztpárti elnöke 1907-ben született Kolozsvárott. Pártja "szalámizása" idején külföldre távozott. Később a Világbank igazgatójaként

A L'EX LIBRIS ITALIANO 7. évfolyamának 2.száma kellemes színű sárga papíron, 48 oldal terjedelemben jelent meg. Három kortárs-művészt monográfiászerűen bemutató írások után érdekes dokumentumokat közölnek: *Michel Fingesten* eddig ismeretlen rajzait, tábori postai levelezőlapjait. A nagy művész most először publikált művei Olaszországban, két különböző koncentrációs táborban készültek. A cenzúra miatt ezekre csak néhány sort írhatott, így közölnivalóit főként rajzban mondta el. Mivel a művész nem élte túl a tábor viszontagságait, üzenetei megrázó dokumentumai egy korszak embertelenségének. Egy másik cikkből szereztünk tudomást arról, hogy *Carlo Chiesa gyűjteménye* (50.000 ex libris, 1.000 szakkönyv és 2.000 szabadkőműves témájú kötet) ajándékozás folytán a svájci Chiasso város központi könyvtárába került. A neves gyűjtő a FISAE egyik megalapítója, többször járt hazánkban. Rokonszenves személyét barátság fűzte több művészünkhez. Öt oldalas európai lapszemléjükben részletesen ismertetik lapunk ez évi 1. számát, nem feledkezve el a KISGRAFIKA új postacímének közléséről sem. Olasz barátaink figyelmességét köszönettel nyugtázzuk! A szerkesztőséghez beérkezett ex librisek között az első helyen reprodukálják *König Róbert* C3-C5 technikával készült lapját, melyet a lap tulajdonosa, G.Capasso bocsátott ily módon a nyilvánosság elé.

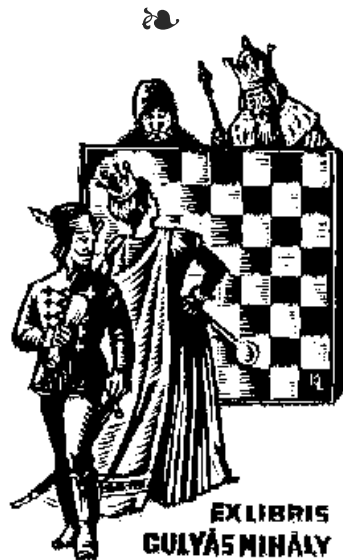
Az Ausztriában megjelenő MITTEILUNGEN DER Ö.E.G. 56. évfolyamának 1. számában olvasható, hogy Budapesten 2001. július 27-én megnyílt *Anton Vermeylen* kiállítása. A következő, 2. számban az osztrák egyesület ez évi évkönyvének megjelenéséről olvastunk közvéleményt. A 60 oldalas kiadvány 200 példányban látott napvilágot, 40 illusztrációjából 7 eredeti grafika. Ára: 400 Schilling.

E lapszám hat illusztrációja között szerepel *Bálint Ferenc* madaras rézkarca. Az ex libris W. Wiszkocsil nevére készült.

Hatvan négy oldal terjedelemben jelent meg a MITTEILUNGEN DER D.E.G. 2001. évi összevont 2/3. száma. Német barátaink lapja ebben adta hírül, hogy a DEG jövő évi találkozóját 2002. május 3-5. napjain rendezik meg Deggenдорfban, a "Bajor Erdő fővárosában". A részvételi díj

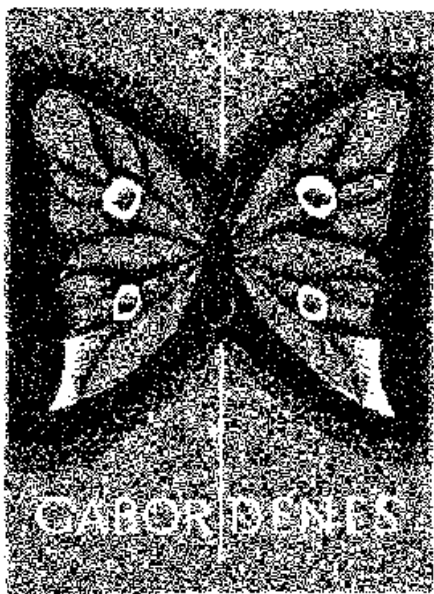
részére: 120 DM. A találkozó alkalmából pályázatot is kiírtak művészek és gyűjtők részére, ezen azonban csak az egyesület tagjai vehetnek részt. A DEG ez évi találkozóját Stralsundban tartották. Erről szóló képes beszámolójukból többek közt arról is értesültünk, hogy a PF-lapok versenyében gyűjtői első díjban részesült *Vermes Júlia*, Svájcban élő tagtársunk. Gratulálunk! Díjnyertes lapjának alkotója V. Zuev orosz művész. A hírek között történik említés arról, hogy 2001. júliusban Budapesten ünnepélyes keretek között köszöntötték *Antoon Vermeylen* flamand művészt 70. születésnapja alkalmából. Kiállítása és a bensőséges esemény előkészítése Horváth Hermina és Vincze László érdeme.

Kékesi László fametszete, X2

A Finnországban megjelenő EXLIBRIS ABOENSIS 34. számában két cikk is foglalkozik a sakk-ábrázolásokkal a kisgrafikában. Az írásokat kísérő 13 illusztráció között szerepel *Kékesi László* néhai művészünk itt bemutatott lapja is. (A kép aláírásban szereplő 100 % azt jelenti, hogy a fametszetet az eredeti méretében közölték.)

H Í R E K

Feszt László linómetszete, X3/3

Kolozsvárott kitüntették *Feszt László* grafikusművészt. Ha beszélhetünk kolozsvári grafikai iskoláról, márpedig ez a fogalom általánosan ismert, úgy ezt nagyrészt neki köszönhetjük. Stílus-teremtő alkotóművészeti munkássága mellett közel fél évszázada foglalkozik művészképzéssel, amelynek elkötelezett híve és amellyel a mai napig sem hagyott fel. A legkülönbözőbb grafikai technikák bravúros alkalmazása mellett a kollográfia úttörője és hazai megteremtője.

Nem véletlen tehát, hogy csak keveseknek kijáró, újonnan alapított magasrangú országos elismerésben részesítették, amelyet Kolozsvárról egyedül *Feszt László* mondhat magáénak. A Hűséges Szolgálat Nemzeti Erdemrend lovagi fokozatát nyáron vehette át a művész eddigi tevékenysége, különlegesen magas művészi adottságai elismeréseképpen.

Feszt László az ezredfordulón töltötte be hetvenedik életévét. A most kiosztott, de még a múlt év decemberében odaítélt kitüntetés egy nem mindennapi művészi karrier méltó elismerése. Kár, hogy az anyaországi illetékesek és az itteni művésztszadalmal kevesebb figyelmet fordít nemzetközileg is jól ismert és elismert művészeink megbecsülésére, érdemeik elismerésére. A KBK Egyesület tagsága nevében gratulálunk a művésznek, aki gyönyörű ex libriseivel is méltán